

Commissie inzake Leerlingenrechten

Beslissing

**Nr. 2024/213
van 18 november 2024**

Inzake <ouder> optredend als wettige vertegenwoordiger van <leerling>, wonende <adres>
Verzoekende partij,

Tegen <schoolbestuur>, schoolbestuur van <school>, <adres>,
Verwerende partij.

Met een verzoekschrift van 29 oktober 2024 heeft <ouder> klacht ingediend tegen de niet-gerealiseerde inschrijving van <leerling> door <school>, <adres>.

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. De verzoekende partij wenst haar zoon <leerling>, in te schrijven voor het schooljaar 2024-2025 in <school>, <adres>.

1.2. Met een verzoekschrift van 29 oktober 2024 heeft <ouder> klacht ingediend tegen de niet-gerealiseerde inschrijving van <leerling> door <school> voor het schooljaar 2024-2025.

De verzoekende partij schrijft in haar verzoekschrift dat zij in september 2024 gevraagd heeft aan <school> of haar zoon <leerling> (°2015) kan ingeschreven worden. De inschrijving kon niet gere<leerling>seerd worden en de verzoekende partij heeft geen weigeringsdocument ontvangen. <leerling> is momenteel nergens ingeschreven. Ze heeft de inschrijvingsvraag gesteld aan 4 scholen, maar werd geweigerd. De scholen zouden aangegeven hebben dat de maximale draagkracht bereikt is en dat ze daarom geen plaats kunnen bieden. Aangezien de kinderen van de verzoekende partij geen kennis van het Nederlands hebben, is extra begeleiding door de leerkracht nodig.

De verzoekende partij is alleenstaande moeder met 4 kinderen. Haar jongste kind loopt reeds school in de kleuterschool van Buizingen. Indien mogelijk zou de verzoekende partij haar 3 andere kinderen naar dezelfde school laten gaan. Ze is afhankelijk van het openbaar vervoer om haar kinderen naar school te brengen. Ze hoopt dat haar kinderen in elk geval kunnen ingeschreven worden in een school in haar buurt.

1.3. De verwerende partij bezorgde geen verweerschrift aan de Commissie inzake Leerlingenrechten voorafgaand aan de zitting.

2. Over de ontvankelijkheid van de klacht

De klacht inzake de niet-gerealiseerde inschrijving is naar de vorm en binnen de termijn regelmatig ingesteld.

3. Over het procedureverloop

3.1. Er werden geen leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten gewraakt.

3.2. De verzoekende partij, de verwerende partij en de LOP-deskundige werden per e-mail van 8 november 2024 geïnformeerd over de zitting van 18 november 2024 van de Commissie inzake Leerlingenrechten.

3.3. De verzoekende partij, vertegenwoordigd door <naam> (moeder) en bijgestaan door <naam> (Sociaal Huis Halle), verschijnt ter zitting en wordt er door de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten gehoord.

De verzoekende partij verklaart dat haar drie nog niet ingeschreven kinderen een school nodig hebben. Ze praten ondertussen al een beetje Nederlands, want ze zijn in Sint-Niklaas naar de OKAN-school gegaan. Het gezin is afkomstig uit Syrië en hun thuistaal is Arabisch. Zowel de verzoekende partij als de kinderen zijn analfabeet. De kinderen zijn in Syrië niet naar school gegaan.

De verzoekende partij verklaart nog dat er nergens plaats is in een school dichtbij, of dat het te moeilijk is voor de school om de kinderen op te vangen. De verzoekende partij ziet haar kinderen het liefst samen ingeschreven in één school, want ze moet gebruik maken van het openbaar vervoer om hen naar school te brengen. Hun broertje is ingeschreven in de kleuterschool in Buizingen, wat in de buurt is van <school>.

De verwerende partij, vertegenwoordigd door <naam> (directeur), verschijnt ter zitting en wordt er door de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten gehoord.

Hij verklaart dat er telefonisch werd gevraagd om de kinderen op te vangen. De verwerende partij begreep dat ze zouden moeten worden ingeschreven als anderstalige nieuwkomers (AN), maar achteraf vernam ze dat dit niet meer kon (de kinderen voldoen niet aan alle voorwaarden om in aanmerking te komen voor een inschrijving als anderstalige nieuwkomer). De vraag werd gesteld om alle 3 de kinderen in te schrijven in het eerste leerjaar.

De verwerende partij verklaart dat er tot twee jaar geleden 29 anderstalige nieuwkomers waren ingeschreven in de school. Vorig jaar werd daarom gevraagd om dit aantal te beperken tot maximaal 12 AN-leerlingen. Dit schooljaar werd de capaciteit AN gezet op 8, er zitten er op dit moment 12. De school mag dus anderstalige nieuwkomers weigeren.

De verwerende partij verklaart daarnaast dat er momenteel 54 vrije uren leerkracht zijn die niet kunnen ingevuld worden. Er zijn dus geen leerkrachten vrij die leerlingen uit de klas kunnen halen om hen individueel te ondersteunen. Daarbij is er geen plaats meer in het eerste leerjaar, de capaciteit is bereikt. Er is een groot probleem in de regio die onder druk staat. De regio grenst immers aan de rand van Brussel, er komen veel kinderen uit Anderlecht. Heel veel kinderen die ingeschreven worden zijn anderstalige kinderen en kinderen uit het Franstalig onderwijs, die de school niet mag weigeren. In de derde kleuterklas zijn er bijvoorbeeld 24 anderstalige leerlingen en één Nederlandstalig kind.

De leerkrachten vallen uit. Ze hebben een hart voor kinderen, maar ze moeten kwalitatief onderwijs kunnen blijven bieden.

De kinderen van de verzoekende partij zullen er niets aan hebben om in deze school onderwijs te krijgen. De werkdruk op de leerkrachten moet veranderen, de directie moet dit blijven bewaken. De school heeft veel financiële middelen gekregen, maar ze hebben hier niets aan, want ze vinden geen leerkrachten om de uren in te vullen. Als dit zo doorgaat, gaat de school klassen moeten sluiten. Als er in de winter iemand ziek wordt, zal de directeur moeten invallen.

De school heeft de kinderen in eerste instantie geweigerd op basis van bereikte capaciteit AN. Als ze niet kunnen weigeren op basis van capaciteit AN, dan zullen de kinderen een taaltest moeten afleggen. Maar ze zijn analfabeet. Daarnaast is het niet verantwoord om een kind met leeftijd vijfde leerjaar in een eerste leerjaar te zetten. Het sociaal aspect is immers heel belangrijk.

In eerste instantie werd de school telefonisch gecontacteerd, daarna kwam er een mail met de vraag naar weigeringsdocumenten. Dit wordt echter nooit gedaan: ouders moeten een vraag tot inschrijving komen stellen op de school. Als de capaciteit bereikt is, ontvangen ze een weigeringsdocument.

De verwerende partij is het er volledig mee eens dat de kinderen naar school moeten gaan. Elke dag onderwijs telt. De verwerende partij benadrukt tot slot dat de scholen in de regio de druk niet meer aankunnen.

3.4. De LOP-deskundige, <naam>, verschijnt ter zitting. Ze verklaart dat ze uit het telefoongesprek met de medewerker van het Sociaal Huis Halle begreep dat de scholen niet te vinden waren om een kind met een leeftijd van het vijfde leerjaar in het eerste leerjaar in te schrijven. Ze raadde daarom aan om de inschrijvingsvraag voor een ander leerjaar te stellen. Een voorwaarde om bemiddeling te starten is dat er weigeringsdocumenten zijn. De situatie van de niet-ingeschreven kinderen werd eerst op het dagelijks bestuur besproken, maar er kwam geen oplossing.

Uit een lijst van 10 scholen die haalbaar zijn voor de verzoekende partij, werd bekeken waar er nog vrije plaatsen waren, op basis van cijfers in Discimus. Op basis hiervan werden 4 scholen samengebracht, waar er op dat moment in elk van de scholen nog plaats was voor minstens 2 van de 3 kinderen. Op 17 oktober 2024 werd een bemiddelingsgesprek gevoerd. Toen werd duidelijk de inschrijvingsvraag gesteld om niet enkel naar het eerste leerjaar te kijken, maar ook naar andere leerjaren. De LOP-deskundige bevestigt dat de draagkracht een probleem is in de regio, maar toch was het de bedoeling om op 17 oktober een oplossing te vinden. Op de bemiddeling werd gevraagd of een inschrijving mogelijk was binnen de capaciteit, en zo niet, in welke school er dan in overcapaciteit kon worden ingeschreven. Er kwam echter geen oplossing op het overleg van 17 oktober 2024.

4. Over de gegrondheid van de klacht inzake de weigering tot inschrijving

4.1. Artikel 37/8 van het Decreet Basisonderwijs bepaalt dat elke leerling een recht op inschrijving heeft in de school of vestigingsplaats naar keuze. De inschrijving wordt genomen na ondertekening voor akkoord van het pedagogisch project en het schoolreglement.

De Commissie inzake Leerlingenrechten stelt vast dat uit het verzoek en de verklaring ter zitting af te leiden is dat de verzoekende partij in september 2024 te kennen heeft gegeven dat ze haar zoon wil inschrijven. Bovendien organiseerde het LOP een overleg om een oplossing te vinden voor de kinderen. De Commissie is bijgevolg van oordeel dat de verwerende partij niet kan betwisten dat er een ondubbelzinnige inschrijvingsvraag is gesteld door de verzoekende partij.

4.2. Artikel 37/20 §4 van het Decreet Basisonderwijs bepaalt dat een schoolbestuur de inschrijving in een school weigert in geval van overschrijding van de vastgestelde leerlingencapaciteit.

4.3. Artikel 37/30 van het Decreet Basisonderwijs bepaalt dat een schoolbestuur dat een leerling weigert, dit binnen een termijn van zeven kalenderdagen schriftelijk of digitaal meedeelt aan de ouders van de leerling en aan de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap, via de administratieve toepassingen voor het uitwisselen van leerlingengegevens tussen scholen en het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap bezorgen die melding

aan het LOP. Die melding bevat het rijksregisternummer en de identificatiegegevens van de leerling en de feitelijke en juridische grond van de weigering.

De Commissie inzake Leerlingenrechten moet vaststellen dat de weigering niet tijdig werd bezorgd aan de ouders. De Commissie inzake Leerlingenrechten is van oordeel dat het niet tijdig bezorgen van een weigeringsbeslissing wordt gezien als een ontstentenis van een weigeringsbeslissing en dus als een niet-gemotiveerde beslissing moet worden beschouwd. Daarom is de Commissie inzake Leerlingenrechten van oordeel dat er niet is voldaan aan de voorwaarden om de inschrijving van de betrokken leerling te weigeren.

4.4. In de onderhavige zaak hebben er zich geen feiten of handelingen voorgedaan die de Commissie inzake Leerlingenrechten ertoe nopen aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming een terugvordering of inhouding van werkingsmiddelen te adviseren.

Het niet uitvoeren van deze uitspraak in deze zaak kan aanleiding geven tot een advies aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming tot een terugvordering of inhouding van de werkingstoelagen.

BESLISSING

Gelet op het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, zoals gewijzigd, inzonderheid artikelen 37/7 tot en met 37/34;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering over het inschrijvingsrecht in het basisonderwijs en het secundair onderwijs van 7 oktober 2022;

Gelet op het ministerieel besluit van 9 november 2012 houdende de aanstelling van de voorzitter en de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten zoals gewijzigd;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de Commissie inzake Leerlingenrechten van 10 september 2018;

Na beraadslaging

Met eenparigheid van stemmen,

Enig artikel

De klacht van 29 oktober 2024 inzake de niet-gerealiseerde inschrijving van <leerling> door <school>, <adres>, is ontvankelijk en gegrond.

Aldus uitgesproken te Brussel op 18 november 2024.

De Commissie inzake Leerlingenrechten was samengesteld uit:

De heer Bertel De Groote, voorzitter,
Mevrouw Evelien Timbermont, de heren Bengt Verbeeck, Joël Boussemaere en Jan Fiers, effectieve leden,
Mevrouw Ingrid Hugelier, secretaris.

Opgemaakt in twee originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij

De secretaris

De voorzitter

I. HUGELIER

B. DE GROOTE